

KEİRSEY/GOLAY ÖĞRENME MODELLERİ VE KARAKTER TİPLERİ TEORİLERİNİN PIYANO EĞİTİMİNE UYGULANMASI

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi

Sayı: 7(12), sayfa: 113-124, 2006

Dr. Belir Tecimer*

ÖZET

Keith Golay'in öğrenme modelleri ve karakter tipleri teorisi David Keirsey'in karakter tipleri teorisinin bir uzantısıdır. Keirsey/Golay teorilerine göre bireylerin karakterleri ve buna bağlı olarak öğrenme modelleri farklılıklar göstermektedir. Kalıtımın belirlediği dört karakter tipleri düşünmeden, kendiliğinden, doğal hareket eden zanaatçılar; sorumlu ve kuralcı koruyucular; çözüm getiren, kuramcı mantıklılar; ve romantik ve diplomatik idealistlerdir. Bu teorilere dayalı olarak piyano öğretmenin kendi öğrencisinin öğrenme modelini ve karakter tipini bilmesi etkili bir şekilde eğitilmesi için oldukça önem kazanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: David Keirsey, Keith Golay, Öğrenme Modelleri, Karakter Tipleri, Piyano Eğitimi

ABSTRACT

Keith Golay's theory of learning patterns and temperament styles is an extension of David Keirsey's temperament styles theory. According to Golay/Keirsey theories, the temperament styles and related learning patterns of individuals differ from each other. The four genetically determined character types are the impulsive, spontaneous artisans; the responsible and rule-governed guardians; the analytical, theoretical rationals; and the romantic, diplomatic idealists. Based on these theories recognition of student's character type and learning pattern by the piano teacher will be very important for an effective piano training.

Key Words: David Keirsey, Keith Golay, Learning Patterns, Temperament Styles, Piano Training.

I. GİRİŞ

Keirsey'e göre yakın bir zamana kadar öğrencilerin birbirlerinden fazla bir farklılık göstermediklerine inanılır ve hepsi aynı şekilde eğitilirdi. Bireylerin birbirlerinden farklı olmadığı fikri daha çok 20. yüzyıl inancıdır. Bu fikir büyük olasılıkla Batı dünyasında gelişen “demokrasi” fikrine bağlıdır. Bu inancıya göre, en basit tanımlama ile insanlar birbirlerine eşit ise birbirlerinin aynısı olmalıdırlar. Ancak, yapılan araştırmalar sonucunda, her bireyin farklı karakter özellikleri, farklı zeka seviyeleri ve fiziksel yapıları ile oldukça özel bir donanıma sahip olduğu ortaya çıkmıştır (Keirsey, 1998).

Buna göre öğretmenlerin kendi sınıflarında daha başarılı sonuçlar alabilmesi için öğrencilerinin karakterlerini ve öğrenme modellerini göz önüne alması gerekmektedir. Bunun yanı

* GÜGEF, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğr. Üyesi

sıra, öğretmenlerin kendi karakter ve öğretme modellerini ve bunların öğrencileri nasıl etkileyebileceğini deşifre edebilmeleri de önemlidir (Keirsey, 1998).

Bireyler bir veya birden fazla yol ile bilgi edinir ve öğrenirler. Doğal olarak, öğrenme modelleri üzerinde pek çok farklı fikir ve açıklamalar vardır. En temel öğrenme yöntemleri üç ana gruba ayrılır; görsel öğrenme, işitsel öğrenme ve kinetik öğrenme. Görsel olarak öğrenen bireyler bir şeyi görerek, izleyerek veya okuyarak öğrenirler. Televizyon, video veya DVD seyrederek veya bir şeyler okuyarak öğrenmek bu tür öğrenciler için en kolay yoldur. İşitsel olarak öğrenebilen öğrenciler daha çok duyarak ve dinleyerek öğrenirler. Kaset, CD veya anlatılanları dinlemek, tartışmak veya bir konferansa katılmak bu tür öğrenciler için en uygun öğrenme yoludur. Kinetik olarak öğrenebilen öğrenciler ise daha çok yaparak, deneyerek, bedenleri ile eyleme katılarak öğrenirler (Golay's Patterns of Learning, 2005).

Keirsey ve Golay daha etkili öğrenmeler için bireylerin öğrenme modellerine dayalı olan ve yukarıdaki yöntemlerden daha karmaşık teoriler önermektedirler. Bu teorilere göre esas olan karakterdir ve bu karakter kişiyi düşünce, istek, duygu ve davranışlara hazırlar. Bu nedenle, her bir kişilik tipi kendi öğrenme, motive olma, ilişkilendirme ve memnun olma yollarına sahiptir (Golay, 1982).

Bu çalışmada David Keirsey'in karakter tipleri teorisi ve bu teorinin bir uzantısı olan Keith Golay'in öğrenme modelleri ve karakter tipleri incelenecektir. Daha sonra ise bu teorilerin piyano eğitiminde nasıl uygulanabileceği konusunda öneriler getirilecektir.

II. KEİRSEY/GOLAY KARAKTER TİPLERİ VE ÖĞRENME MODELLERİ

Dr. David Keirsey çocuklar ve onların öğrenme modellerini anlayamayan eğitimciler ile uzun yıllar çalışmış bir psikologdur. İnsanların karakter farklılıkları üzerine yapmış olduğu araştırmaların sonuçları yazmış olduğu *Lütfen Anla Beni II* [Please Understand Me II] (Keirsey, 1998) başlıklı kitabının temelini oluşturmaktadır. Keirsey kitabında dört farklı karakter tanımına yer vermiş ve insanların kendi karakterlerini belirleyebilmek için bir anket oluşturmuştur. Bu çalışmada Keirsey, insanların birbirlerinden farklı olduğunu, ancak bu farklılıkları ortadan kaldırmak için bir neden olmadığını savunmaktadır. Ona göre farklı olmak olumsuz değil, aksine oldukça iyi bir şeydir ve insanları olduğu gibi kabullenmek gerekmektedir.

Keirsey'in dört temel insan karakteri aşağıdaki gibidir:

1. Düşünmeden, kendiliğinden, doğal hareket eden zanaatçılar
2. Sorumlu ve kuralcı koruyucular

3. Çözüm getiren, kuramcı mantıklılar
4. Romantik ve diplomatik idealistler (Keirsey ve Bates, 1984).

Her bireyin kendi ailesi veya parçası olduğu grup içindeki rolü kendi karakter tipi ile bağlantılıdır. Yani, birey kendi genetik yapısına bağlı olarak bir davranış içine girer İnsanların gerçekten gözlenebilir rolleri veya davranış biçimleri olup olmadığı konusunda eğer bir kuşkusuz varsa, birisi hakkında “bu insanın nesi var?” veya “bu çocuk kime çekmiş?” dediğimiz anları hatırlamamız gerekecektir. Bireyler, toplum içinde kendilerini önemli hissedebiliyorlarsa ya da başkaları tarafından önemseniyorlarsa, daha sağlıklı ve daha üretken olacaklardır. Ancak beklentileri gerçekleşmez ise o zaman hayal kırıklığına uğrar, kendilerinden utanır ve aşağılık kompleksine kapılırlar. Bu noktada üretici ve yaratıcı birey olamazlar. (Keirsey, 1998).

Keirsey gibi bir psikolog olan Dr. Keith Golay, öncelikle Isabel Meyers’ın ölçme tip modellerine konsantre olmuş, daha sonra ise Keirsey’in karakterler teorisini kabul etmiştir. Golay, *Öğrenme Modelleri ve Karakter Tipleri* (Learning Patterns and Temperament Styles, 1982) başlıklı kitabında, bireyleri Keirsey’in dört farklı karakter teorisine göre sınıflayarak, onlara uygun olarak öğretim modellerini yaratmıştır.

İnsanların karakter özellikleri, nasıl düşündüğü, nasıl davrandığı ve nasıl hissettiği hakkında ipuçları verir. Bu özellikler duygusal ihtiyaçlarımızı, özel yeteneklerimizi ve nasıl bir hayat tarzının bizi memnun edeceği konusunu ortaya koyar. Bu özellikler aynı zamanda kendi öğrenme ve öğretme modellerimizi de ortaya koyar. Golay’ın vurguladığı bir başka önemli nokta, içinde yaşadığımız çevrenin bizim kim olduğumuzu açıklamadığı, ancak karakterimizin gelişmesinde önemli bir öğe olduğudur.

Golay’e göre öğrencinin yeni ve gelişmiş davranışlar geliştirmesinde öğrenme ve öğretme bir çeşit etkileşimdir. Yani öğrencinin başarılı olması öğretmenin öğrencisi ile doğru iletişimi kurmasına bağlıdır. Öğrenmeyi gerçekleştirecek metodları, materyalleri, öğrenciyi motive edecek teknikleri vb. bulmak öğretmene bağlıdır. Bu, öğrencinin karakterine ve öğrenme modellerine uygun olarak gerçekleştirildiği zaman sonuç büyük bir başarı getirecektir.

Sonuç olarak, Golay’ın karakter tipleri ve öğrenme modelleri Keirsey’in teorisinin bir uzantısıdır. Bunun ötesinde Golay, Keirsey’in karakter tiplerinin daha kolay hatırlanabilmeleri ve kolay tasvir edilebilmeleri için her bir karaktere bir “hayvan” ismi vermiştir. Golay bu isimlerin aynı zamanda eğlenceli olacağını da düşünmüştür (Golay, 1982). Golay’ın yeni adlandırması ile dört temel insan karakteri ve öğrenme modelleri aşağıdaki gibidir:

1. Düşünmeden, kendiliğinden, doğal hareket eden zanaatçı maymunlar
2. Sorumlu, kuralcı ve koruyucu ayılar
3. Çözüm getiren, kuramcı, mantıklı baykuşlar
4. Romantik, diplomatik, idealist delfinler (Keirse ve Bates, 1984; Golay, 1982).

Her karakter tipi eşsiz bir öğrenme ve öğretme niteliklerine sahiptir. Bir öğretmen, öğrencisinin karakterini analiz ettiği zaman, ne tür bir öğrenme ortamının öğrencisini daha iyi motive edebileceğini, ne tür bilginin ilgisini çekebileceğini ve ne tür bir eğitim sürecinin daha etkili olabileceğini tahmin edebilecektir.

II. 1. Doğal Hareket Eden Zanaatçı Maymunlar

Zanaatçı öğrenciler çok aktif, heyecanlı, risk almayı seven ve başı beladan hiç bir zaman kurtulmayan çocuklardır. Neşeli, gözü kara ve cüretkardırlar. Çeşitlilik ve yenilikten hoşlanırlar. Sürekli olarak sınırlarını zorlarlar ve özgürce yaşamak isterler. Sırf heyecan duymak için düşünmeden ve ani hareket ederler. Bu karakterlerini çok beğenirler ve değer verirler. Bu nedenle, bu tip öğrencilerin oldukça fazla fiziksel harekete ve yeniliklere ihtiyacı vardır.

Ancak, bu öğrencilerin sürekli olarak başkaları tarafından teşvik edilmeye ihtiyaçları vardır. Genel olarak bir çalışmaya dikkatlerini fazla toplayamazlar ve çok çabuk sıkılırlar. Ancak, bu bireyler yine de tecrübe edinerek öğrenirler. Planlanmış aktivitelerden hoşlanmazlar. Eğer bir aktiviteden çok hoşlanırlarsa, o zaman o şeyi saatlerce yaparlar. Bağlanmayı reddederler, eğer sorumluluklar kendilerine bir yük getiriyorsa bundan rahatsızlık duyarlar ve sorumluluklardan kaçma duygusuna kapılırlar. Arkadaşları ile tartışmaya girmekten, yarışmaktan, gösteriş yapmaktan ve yeteneğini göstermekten çok hoşlanırlar. Müzik alanındaki dahiler, olimpiyat atletleri maymunlar için en iyi örneklerdir. Bu tip öğrenciler “bu nasıl çalışır?” sorusunu sormaktan çok hoşlanırlar (Golay, 1982).

II. 2. Koruyucu Ayılar

Sorumlu, gerçekçi, kararlı, tutarlı, koruyucu, yardımsever ve güvenilir bireylerdir. Koruyucu çocuk itaatkardır ve genellikle “iyi çocuk” olarak adlandırılır. Öğretmenlerinin öğrettiği her şeyi bir an önce öğrenir ve onların beklentilerini boşa çıkarmazlar. Planlanmış ve önceden hazırlanmış bir çevrede rahat ederler. Ancak, kendiliğinden bir şey yapmaktan ya da yaratıcı çalışmalardan hoşlanmazlar. Kendilerinden nelerin beklendiğini bilmek isterler ve o işi yapmaktan büyük zevk alırlar. Bir topluma ait olmak isteyen bu tip öğrenciler diğer arkadaşları ile beraber çalışmaktan çok hoşlanırlar. Keirse bu tür çocukları “sosyal çocuklar” olarak adlandırır. Vericidirler, hiç bir zaman

alıcı değildirler. Ancak, gelecek için karamsardırlar. Onlar için “eğer bir şey hatalı olacak ise mutlaka olacak” demektir. Bundan dolayı genellikle bu durumlar için “hazırlıklıdır”. Rutin alıştırmaları yapmaktan çok hoşlanırlar. Hata yapmamak için çok soru sorarlar. Kuralcı ve koruyucu öğrenciler daha çok “ne?” sorusunu sormaktan hoşlanırlar (Golay, 1982).

II. 3. Mantıklı Baykuşlar

Sessiz, sakin, soğukkanlı ve bağımsız olarak nitelendirilen mantıklı baykuşlar kontrol edilmekten hiç hoşlanmazlar. Bu çocuklar rekabet için yaşarlar ve öğrenmekten çok hoşlanırlar. Bu öğrenciler küçük “bilim adamları”dır. Meraklıdır, çevrelerindeki her şeyi anlamak, açıklamak, önceden tahmin etmek ve kontrol etmek isterler. Her zaman bilgi edinmeye, temel ilkeleri anlamaya ve her şeyin en iyisini yapmaya çalışırlar. Problemlerin iç yüzünü anlamak ve en etkili yol ile çözüm getirmek isterler. Bu tür bireyler çok düşünür, hep bir şeyler keşfederler ve her şey için mantıklı bir açıklama beklerler. Her şeyi irdelerler ve hiç bir şeyi olduğu gibi kabul etmezler. Amaçlarına ulaşmak için en etkili ve en doğru yolu izlemek isterler. Her zaman sınırlarını zorlar ve o sınırlar için mantıksal nedenler ararlar. Bu çocuklar daha çok “Acaba?” sorusunu sorarlar (Golay, 1982).

II. 4. İdealist Dolfinler

Dolfinler hiç bir zaman sorumluluklar, sorunlar ve rekabet dünyasında yaşamazlar. Toplum içerisinde çok özel olduklarını hissetmek ve hissettirilmek isterler. Eleştiriden ve reddedilmekten hoşlanmazlar. Bu tip öğrenciler özellikle öğretmenleri tarafından takdir edilmekten hoşlanırlar. İşbirlikçidirler ve bir ekip içerisinde çalışmaktan çok hoşlanırlar. Demokratik ve humanist bir atmosferde yaşamayı severler. İnsancıldır ve insanların duygularını çok iyi anlayıp, çok içten davranırlar. Arkadaş canlısıdır ve insanlar ile iyi ilişkiler kurarlar. Her zaman duyarlıdır ve yoğun duygular yaşarlar. Bundan dolayı başkalarının davranışlarından çok çabuk etkilenirler. İdealist öğrenciler detaylardan çok genel olarak “fikirlere” ilgi duyarlar. Olayların önemini ve anlamını çözmeye çalışırlar. Yaptıkları işin gerçek hayatta ne işe yarayacağını merak ederler ve hep “neden?” sorusunu sorarlar. Her zaman istekli ve mantıklı olan bu tür öğrenciler akademik yönden çok başarılıdır. Ancak, hayal kurmaktan da çok hoşlanırlar (Golay, 1982).

III. PİYANO ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME MODELLERİ VE KARAKTER TİPLERİ

III. 1. Doğal Hareket Eden Zanaatçı Piyanistler

Zanaatçı piyanistler rekabetten çok hoşlanırlar ve yeteneklerini göstermekten büyük zevk alırlar. Her fırsatta sahnede çalmak onlar için büyük bir eğlencedir. Piyano öğretmeni bu tür öğrencilerin yarışmacı karakterlerini göz önüne alarak, piyano derslerini daha olumlu bir “oyun tecrübesi” haline getirmelidirler. Tecrübe yolu ile öğrenmekten hoşlanan bu tür piyano öğrencileri saatlerce piyano çalışmaktan hoşlanırlar. Bu çalışmalar sonucunda oldukça önemli, ünlü birer sanatçı olurlar. Ancak, bu piyano öğrencileri sırf öğretmenleri istedi diye piyano çalışmazlar. Sadece hoşlandıkları için ve sonucunda bir amaca ulaşacaklarsa veya bir ödül alacaklarsa eserlerine çalışırlar. Öğretmen, bu tür öğrenciler için iyi bir rol model olmalı ve eserleri çalarak öğretmelidir. Öğretmenin eser hakkındaki açıklamaları öğrencileri sıkmamak için kısa olmalıdır. Bu tür öğrenciler improvisasyon yapmaktan, sahnede konçerto çalmaktan, bir çalgıya veya sese piyano ile eşlik etmekten hoşlanırlar. Bu öğrencilere piyano çalma konusunda özgürlük tanınmalı ve pek çok eser tanımlarına fırsat verilmelidir.

III. 2. Koruyucu Piyanistler

Bu tür piyano öğrencileri kendilerine verilen bir piyano eserinin her şeyini öğrenmek isterler. Eser içerisinde yazılan her şeyi en doğru şekilde çalmak isterler. Rutinlerden, kurallardan hoşlanırlar ve yapılması gereken şeyi yapmaktan mutluluk duyarlar. Bu nedenle, diziler ve arpejler gibi teknik çalışmaları çalışmaktan veya eserleri tekrar tekrar çalmaktan zevk duyarlar. Doğal olarak improvize yapmak gibi yaratıcı çalışmalardan hoşlanmazlar. Bir eser içerisinde neler yapılması gerektiği konusunda bir yorum getirmesi istendiğinde ise emin olamazlar ve endişelenirler. Piyano öğretmeni, bu tür öğrencilere eser içerisinde yer alan yeni bir bilgiyi sunarken basamak, basamak ve dikkatli açıklamalar yapmayı tercih etmelidir. Grup içinde çalışmaktan hoşlandıkları için bu tür öğrencilerin oda müziği ve eşlik yapma gibi tecrübeler edinmeleri sağlanmalıdır.

III. 3. Mantıklı Piyanistler

Mantıklı piyano öğrencileri öğrenmeye çok heveslidirler ve öğretmenlerinin isteklerini hemen yerine getirirler. En özel ve en temel teknikleri çalışmaktan hoşlandıkları gibi, bunları neden çalışmaları gerektiğini de bilmek isterler. Aksi takdirde tekrarlardan ve alıştırmalardan hoşlanmazlar. Sorularına açık cevaplar isterler ve öğretmenlerinin öğrettikleri şeylere değer verirler. Bu tür öğrencilerin müzik teorisine karşı büyük ilgileri vardır. Üzerinde çalıştıkları eserleri armonik çözümlemeler, form analizi vb. yöntemler ile daha kolay ve daha iyi öğrenirler. Eserler bestelemekten, araştırma yapmaktan ve bir şeyler keşfetmekten hoşlanırlar. Eserlerin bestecileri hakkında bilgi edinmek onlar için çok eğlenceli olacaktır. Yaratıcı ve aynı zamanda analitiklerdir. Bu öğrenciler için “soru-cevap” ve “problem çözme” teknikleri piyano dersinin temelini oluşturmalıdır.

III. 4. İdealist Piyanistler

İdealistler hem öğretmenleri ile, hem de diğer arkadaşları ile iyi ilişkiler içindedirler. Başkaları tarafından sevilme ister ve toplum içerisinde önemli ve özel biri olmak isterler. Bu nedenle, piyano öğretmenleri bu tür öğrenciler ile samimi bir şekilde konuşmalı ve onların ders dışındaki hayatlarına ilgi göstermelidirler. Böylece bu öğrenciler daha çok piyano çalışacaklardır. İdealist piyanistler için müzik, kendilerini ifade etmenin en iyi yoludur. Bu öğrenciler kendi repertuarlarını oluşturmaktan çok hoşlanırlar. Bu öğrencilere sahnede çalmaları için fırsatlar yaratılmalıdır. Grup içinde çalışmaktan hoşlandıkları için oda müziği, bir çalgıya veya sese eşlik yapma gibi tecrübeler edinmeleri sağlanmalıdır. Bu piyanistler beste ve improvize çalışmalar yapmaktan da çok hoşlanırlar. Ancak, rutin olarak yapılan teknik alıştırmalardan çok sıkılırlar.

IV. ÖĞRETMEN MODELLERİ VE KARAKTER TİPLERİ

Piyano dereslerinde iyi bir öğrenmenin gerçekleşmesi için ne yazık ki öğretmenin, sadece öğrencinin karakterini bilmesi yeterli olmayacaktır. Öğretmenin kendi karakterini bilmesi, kendi “öğretme modelini” de ortaya koyacaktır. Ancak, öğretmenler kendi öğrencilik yılları süresince eğitim sisteminin temellerini öğrenmelerine rağmen, birkaç yıl öğretmenlik yaptıktan sonra kendi karakterlerine uygun öğretim modellerine geri dönerler.

Piyano öğretmenin hem kendi, hem de öğrencisinin karakterini çözümleyebilmesi ve öğrenme modelini bilmesi piyano dersinin başarı ile sonuçlanmasını sağlayacaktır. Kendi karakterindeki bir öğrenciye ders vermek bir piyano öğretmeni için çok kolay olacaktır. Ancak, bir öğretmenin öğretim modeli kendi öğrencisinin öğrenme modeline uymuyorsa, öğrencinin öğrenme düzeyi, motivasyonu ve doğal olarak başarı oranı düşecektir. Bu nedenle, farklı karakterdeki öğrencilere uygun öğretim metodları geliştirmek başarı oranını yükseltecektir. Tabii ki öğrenme sürecini etkileyebilecek pek çok değişken vardır. Bu değişkenlerin her biri her karakter türü göz önünde tutularak gözden geçirilmelidir. Örneğin, öğrenci ile daha çok masada oturarak mı, yoksa piyano da mı ders yapıyorsunuz? Veya derste kullanılacak bir video kayıt cihazı öğrencinin piyanoda oturuşunu veya ellerini piyanoda doğru tutup tutmadığını gösterebilecek önemli bir araç olabilecek midir?

IV. 1. Doğal Hareket Eden Zanaatçı Öğretmenler

Zanaatçı öğretmenler deneysel metodların ve tecrübelerin en iyi öğrenme metodu olduğuna inanırlar. Amaçları öğrencilerinin en iyi performanslarını göstermelerini sağlamaktır. Bu nedenle, öğrencilerinin piyano eserlerini kolaylıkla çalabilmeleri için çaba gösterirler. Öğrencilerin müziği

hissetmeleri ve kendilerini müzik ile çok iyi ifade edebilmeleri üzerine yoğunlaşırlar. Bunun yanı sıra, öğrencilerinin kendilerine güven duymalarını sağlamak ve diğer öğrencilerle iletişim kurma yoluyla performanslarını geliştirmeleri üzerine çaba harcarlar. Öğrencilerini genellikle “çok iyi çalışıyorsun” diyerek teşvik ederler. Öğretmen kendisini ne kadar iyi ifade ederse, öğrenci de eserlerine o kadar çok çalışacaktır. Bu tür öğretmenler, öğrencilerine iyi bir model olmak isterler ve piyano eserlerini daha çok çalarak öğretmeyi tercih ederler. Derslerde belirli bir program takip etmekten hoşlanmasalarda, yenilikçidirler ve derslerinde en yeni teknolojileri kullanmaktan hoşlanırlar.

IV. 2. Kuralcı ve Koruyucu Öğretmenler

Bu tür öğretmenler piyano literatüründeki standartları öğrencilere öğretmekten hoşlanırlar. Gelenekselcidir ve kendilerine öğretilen becerileri bir sonraki nesle aktarmanın kendi görevleri olduğuna inanırlar. En iyi öğrenme materyallerini kullanmayı severler ve öğrencinin bilgisi üzerine yoğunlaşırlar. Bir piyano eserini çalarak öğretmek yerine, açıklamalara ve sorulara dayalı yöntemleri kullanmayı tercih ederler. Piyanonun mekanik yönüne ilgi duyarlar ve öğrencilerinin dizi, arpej, etüd gibi teknik çalışmalar yapmalarını isterler. Bu tür öğretmenler, öğrencilerinin arkadaşları ile beraber oda müziği çalışmalarını isterler.

IV. 3. Mantıklı Öğretmenler

Mantıklı piyano öğretmenleri piyano öğretim yaklaşımlarında oldukça pratik ve mantıklıdır. Öğrencilerinin amaçlarına ulaşmalarında yardımcı olmayı kendilerine hedef edinirler. Öğrencilerini, kendi beklentilerinin ne olduğunu ortaya koymaları konusunda teşvik ederler. Öğrencilerin kendi yeteneklerini, kapasitesitelerini geliştirmeleri için çalışır, onların kendilerine güven duyan birer birey olmaları için çaba gösterirler. Bu tür öğretmenler mümkün olduğunca her öğrenciye en uygun öğretim modelini seçmeye çalışırlar. Üzerinde çalışılan piyano eserleri hakkında pek çok açıklamalar yaparlar. Öğrencilerinin eserleri anlamalarını ister ve teorik yönlerine dikkat çekerler. Planlıdır ve öğrencilerin her şeyi anladıklarından emin olmak isterler.

IV. 4. İdealist Öğretmenler

İdealist öğretmenler öğrencileri ile çok iyi iletişim kurarlar. Doğal olarak öğrencilerinin gelişmelerini ister ve onları sürekli teşvik eder. Öğrencilerin iyi piyano çalabilmeleri için her yöntemi ve özellikle en yeni teknikleri kullanırlar. Öğrencilerin çalıştıkları eserleri çok iyi anlamalarını isterler ve eser hakkında hikayeler anlatmaktan hoşlanırlar. Öğrenciler arasında bir işbirliği ortamı yaratarak, onların oda müziği gibi çalışmalara girmelerini sağlarlar.

Öğretmenlerin hem kendi karakterlerini ve öğretme modellerini bilmeleri, hem de öğrencilerinin karakterlerini ve öğrenme modellerini bilmeleri öğretim ortamında en güçlü araçlar olacaktır. Her öğrenciyi yakından tanıyabilmek, öğretmenin öğrencisi ile olan iletişimini de artıracaktır. Öğretmenin öğretim modeli öğrenciye uygun olduğu zaman öğrenim rahat bir şekilde gerçekleşecektir. Ancak, farklı olduğu zaman ise öğrenci derse olan ilgisini kaybedecek ve başarı engellenecektir. Bu nedenle, bir öğretmenin en önemli görevlerinden biri kendi doğal öğretim yaklaşımlarını öğrencilerinin karakterlerine uydurmak olacaktır (Golay, 1982).

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

Keirsey/Golay teorileri dört ayrı insan tipini ve öğrenme modelini ortaya koymaktadır. Bu öğrenme modelleri ve karakter tipleri;

1. Düşünmeden, kendiliğinden, doğal hareket eden zanaatçı maymunlar
2. Sorumlu, kuralcı ve koruyucu ayılar
3. Çözüm getiren, kuramcı, mantıklı baykuşlar
4. Romantik, diplomatik, idealist dolfinlerdir.

Keirsey ve Golay’a göre her karakter tipi eşsiz bir öğrenme ve öğretme tipinde oldukça özel niteliklere sahiptir. Bir öğretmen öğrencisinin karakterini analiz ettiği zaman, ne tür bir öğrenme ortamının öğrencisini daha iyi motive edebileceğini, ne tür bilginin ilgisini çekebileceğini ve ne tür bir eğitim sürecinin daha etkili olabileceğini tahmin edebilecektir. İnsanları sınıflama fikrine ne kadar karşı çıkılsa da Keirsey ve Golay’ın teorileri öğretmenleri, öğrencilerini yakından incelemeye yöneltecek ve iletişim, motivasyon ve öğrenciyi öğrenme sürecine sokma yollarını dikkatlice keşfetmeye yöneltecektir. Keirsey/Golay teorileri bizleri daha iyi birer gözlemci ve eğitimci olma amacına ulaştıracaktır.

Öğretmenin kendi öğretim modelini ve öğrencisinin karakteri ve öğrenme modelini tanımak için çaba harcaması bir öğretim ortamında kesinlikle güçlü bir araç olacaktır. Öğretmenin zaman içerisinde öğrencisinin davranışlarını gözlemlemesi ve yaptığı görüşmelerde sorular sorması o öğrencinin karakteri hakkında ipuçları verecektir. Sonuç olarak piyano eğitimcileri, öğrencilerinin nasıl farklı yollar ile öğrendiklerini fark edebilecek ve uygun öğrenme çevresi ve öğretim modelini oluşturabilecektir. Öğrenme çevresi ve edinilen tecrübeler doğal olarak öğrenciye yeni davranışlar ve öğrenme becerileri kazandıracaktır. Ancak, unutulmaması gereken şey öğrencinin ana karakterinin hiçbir zaman değişmeyeceğidir. Öğrencinin kendi piyano öğretmeni ile aynı karakterde olması mükemmel bir öğrenme sonucunu ortaya çıkaracaktır. Aksi takdirde öğrenci yeteri kadar

öğrenemeyecek, diğer taraftan öğretmenin ders içerisindeki başarı oranı da düşecektir. Bu nedenle, öğretmen kendi karakter ve öğretme modelinde olmayan öğrenci tiplerine uygun bir öğretim yaklaşımı seçme yoluna gitmelidir. Bunun yanı sıra öğretmenin bir diğer amacı öğrencilerin öğrenme becerilerini genişletmek ve bir öğrenme modelinin sınırlılıklarından kaçınmalarını sağlamak olmalıdır.

*Senin istediğin şeyleri ben istemiyorsam,
lütfen benim isteklerimin yanlış olduğunu söylemeye çalışma.
Eğer farklı şeylere inanıyorsam,
en azından benim görüşlerimi düzeltmeden önce bir nefes al.*

Dr. David Keirsey

KAYNAKÇA

- Golay, Keith. “Four Types of Learners” **Keyboard Arts**, Sayı No: 16, 1988, Sayfa: 3-7.
- Golay, Keith. “Learning Patterns and Temperament Styles” **Keyboard Arts**, Sayı No: 15, 1987, Sayfa: 3-5.
- Golay, Keith. **Learning Patterns and Temperament Styles: A Systematic Guide to Maximizing Student Achievement**. Fullerton, CA: Manas-System, 1982.
- Golay’ Patterns of Learning**. <http://www.leapingfromthebox.com/art/kmg/learningstyles1.html>
- Keirsey, David. **Please Understand Me II: Temperament, Character, Intelligence**. Prometheus Nemesis Book Co. Inc., 1998.
- Keirsey, David. **Portraits of Temperament**. Prometheus Nemesis Book Co. Inc., 1995.
- Keirsey, David & Bates, Marilyn. **Please Understand Me: Character and Temperament Types**. Del Mar, CA: Prometheus Nemesis Book Co. Inc., 1984.